

סדרת "נח"-ה'תשפ"ג

Parasha and Prayer - Leah Silver

An exciting premise:

וְהָיָה אִם-שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֶנְכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ בְּכָל-לְבַבְכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: —דברים י"א:ג

If, then, you obey the commandments that I enjoin upon you this day, **loving your God 'ה and serving [God] with all your heart and soul,**

הוא שצונו לעבדו, וכבר נכפל זה הצווי פעמים באמרו ועבדתם את ה' א-להיכם, ואמר ואותו תעבודו. ואע"פ שזה הצווי הוא גם כן מהצוויים הכוללים כמו שביארנו בשורש ד', הנה יש בו יחוד אחר שהוא צווי לתפלה. ולשון ספרי ולעבדו זו תפלה. ואמרו גם כן ולעבדו זו תלמוד, ובמשנתו של רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אמרו מנין לעיקר תפלה מצוה מהכא את ה' א-להיך תירא ואותו תעבוד, ואמרו עבדוהו בתורתו ועבדוהו במקדשו, רוצה לומר הכוון אליו להתפלל שם כמו שבאר שלמה ע"ה. (בפרשת ואלה המשפטים, אהבה הלכות תפלה וברכת כהנים פ"א): --ספר המצוות לרמב"ם, מצוות עשה ה:א

A very familiar friend in our siddur:

עלינו לשבח לאדון הכל. לתת גדלה ליוצר בראשית. שלא עשנו כגווי הארצות. ולא שמנו כמשפחות האדמה. שלא שם חלקנו כהם וגורלנו ככל המונם: שהם משתחווים להבל וריק ומתפללים אל אל לא יושיע. ואנחנו כורעים ומשתחווים ומודים לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ. ומושב יקרו בשמים ממעל. ושכינת עזו בגבהי מרומים: הוא א-להינו אין עוד. אמת מלכנו. אפס זולתו. פתוב בתורתו. וידעת היום: והשבת אל לבבך. כי ה' הוא הא-להים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת. אין עוד

על כן נקנה לך ה' א-להינו לראות מהרה בתפארת עזך. להעביר גלולים מן הארץ. והגלילים כרות יפרתו. לתקן עולם במלכות ש-די. וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ. יכירו וידעו כל יושבי תבל. כי לך תכרע כל בך. תשבע כל לשון. לפניך ה' א-להינו יכרעו ויפלו. ולכבוד שמך יקר יתנו. ויקבלו כלם את על מלכותך. ותמלה עליהם מהרה לעולם ועד. כי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלה בכבוד. פתוב בתורתך. ה' ימלה לעולם ועד: ונאמר. והיה ה' למלה על כל הארץ. ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד

...Correlates with another very familiar friend:

שמע ישראל ה' א-להינו ה' אחד: **רש"י דברים ו:ד ה' א-להינו ה' אחד.** ה' שהוא א-להינו עתה, ולא אלהי האמות, הוא עתיד להיות ה' אחד, שנאמר (צפי ח') כי אז אהפך אל עמים שפה ברוך לקרא כלם בשם ה', ונאמר (זכריה י"ד) ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד (ע' ספרי):

The end of this week's sidra--

Any resemblance to "the end of days" is purely coincidental?

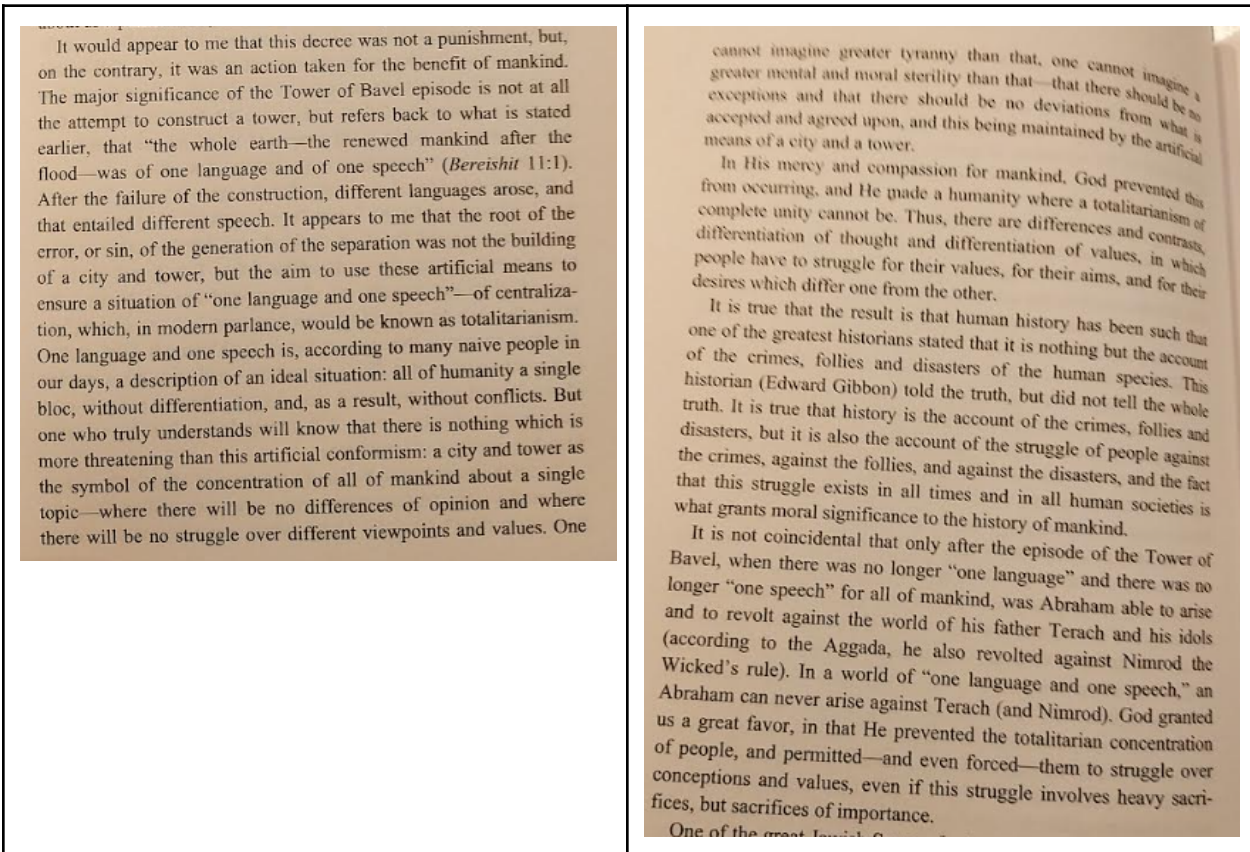
ויהי כלהארץ שפה אחת ודברים אחדים: ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער וישבו שם: ויאמרו איש אל-רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן ונתחמר הנה להם לחמר: ויאמרו הבה ונבנה לנו עיר ומגדל עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן-נפוץ על-פני כלהארץ: וירד ה' לראות את-העיר ואת-המגדל אשר בנו בני האדם: ויאמר ה' הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות: הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו: ויפיץ ה' אתם משם על-פני כלהארץ ויחדלו לבנת העיר: על-פן קרא שמה בכל כפי-שם בלל ה' שפת כלהארץ ומשם הפיצם ה' על-פני כלהארץ:

רש"י: שפה אחת. לשון הקדש:

ומשם הפיצם. למד שאין להם חלק לעולם הבא; וכי איזו קשה, של דור המבול או של דור הפלגה? אלו לא פשטו יד בעקר ואלו פשטו יד בעקר להלחם בו, ואלו נשטפו ואלו לא נאבדו מן העולם? אלא שדור המבול היו גזלנים והיתה מריבה ביניהם, לכך נאבדו; ואלו היו נוהגים אהבה ורעות ביניהם, שג' שפה אחת ודברים אחדים, למדת ששנאו המחלקת וגדול השלום:

העמק דבר: שפה אחת. זה גרם לחטא א'. היינו שיסכימו לשבת כולן בקבוץ אחד. וזהו נגד רצון ה' שאמר שרצו בארץ ורבו בה היינו להתהלך לארכה ולרחבה כי לשבת יצרה:

כלי יקר: ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים. נראין הדברים שכל מעשה הפלגה הוא ע"ד שארז"ל (סנהדרין עא): כנוס לרשעים רע להם ורע לעולם פזור לרשעים טוב להם וטוב לעולם ובצדיקים הכל בהפך זה, לפי שהרשעים על ידי כנוסם יחשבו ביניהם עצות רעות על אחרים, נוסף על זה ימשכו ביניהם דברי ריבות ומחלוקות ושנאות, וזאת תורת הקנאות המצויות בין הכתות אשר כל מעשיהם לא לש"ש כי אם כדי לעשות להם שם בארץ, ... אבל הצדיקים כנוסם טוב כי התכלית מאחדם, כי אין להם כי אם תכלית אחד והיו לאחדים על ידו כמ"ש (שם קיט קסה) שלום רב לאוהבי תורתך.

Excerpt from "Accepting the Yoke of Heaven" by Yeshayahu Leibowitz

אמר רבי אהא (איוב ל, ח): בְּנֵי נֶבֶל גַּם בְּנֵי בְּלִי שָׁם, וְאֵת אֲמֶרֶת אֲנָשֵׁי הַשָּׁם, אֲלֵא שֶׁהִשִּׁימוּ אֶת הָעוֹלָם, וְשֶׁהוֹשְׁמוּ מִן הָעוֹלָם, וְשֶׁגָּרְמוּ לְעוֹלָם שִׁשׂוּם. (בראשית רבה כ"ו:ז)

וּבְכֵן תֵּן פִּחְדְּךָ ה' אֱ-לֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְאִמְתָּךָ עַל כָּל מַה שִּׁבְרָתָךְ. וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וְיַעֲשׂוּ כָלֵם אֲגָדָה אֲחֵת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שָׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיְדַעְנוּ ה' אֱ-לֹהֵינוּ שֶׁהִשְׁלִטוֹן לְפָנֶיךָ עַל בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שִּׁבְרָתָךְ: —מחזור ראש השנה נוסח אשכנז, עמידת שחרית

אֱ-לֹהֵינוּ וְאֵ-לֵהִי אֲבוֹתֵינוּ. מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכַבֻּדְךָ וְהַנְּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרְךָ וְהוֹפֵעַ בְּהַדְר גָּאוֹן עֲזָרְךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֲרָצְךָ. וְיַדַּע כָּל פְּעוּל כִּי אֵתָּה פְעֻלָּתָךְ וְיִבִּין כָּל יֹצֵר כִּי אֵתָּה יִצְרָתָךְ וְיֵאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ ה' אֱ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלֹךְ וּמְלֻכוֹתָו בְּכָל מְשָׁלָה: —מחזור ראש השנה נוסח אשכנז, מוסף -ברכת מלכויות

Juxtaposition and correction:

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-אַבְרָם לֵךְ-לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמְּוֹלַדְתְּךָ וּמִבְּרִית אַבְרָהָם אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָה וְנֹאֲעֵשֶׂה לְגוֹי גָדוֹל וְאַבְרָהָם וְאַנְדֻלָּה שְׂמֹה וְהָיָה בְּרַכְיָה וְאַבְרָהָם מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלְלֶיךָ אָאֹר וְנִבְרָכְךָ כִּי כָל מִשְׁפְּחוֹת הָאָדָמָה: וַיִּלְךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו ה' וַיִּלְךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם כִּי-חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מִחֶרֶן: וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת-שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת-לוֹט כִּי-אָחִיו וְאֶת-פְּלִרְכוֹשׁוֹ אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר-עָשׂוּ בְּחֶרֶן וַיֵּצְאוּ לְלֶכֶת אֶרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שְׂכֵם עַד אֵלּוֹן מוֹרָה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בְּאֶרֶץ: וַיִּרְאֵהוּ אֶל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזָרְעֶךָ אֶתְּךָ אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבְּרַח שָׂם מִזְבֵּחַ לַה' הַנִּרְאָה אֵלָיו: וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם הַהִרָה מִקְדָּם לְבֵית-אֵל וַיֵּט אֶתְּהָלָה בֵּית-אֵל מִיָּם וְהָעֵי מִלְּקָדִם וַיָּבֹרֶשׁ מִזְבְּחַת לַה' וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה': וַיִּסַּע אַבְרָם הַלְוֶה וְנָסוּעַ הַגְּבָהָה: --- בְּרֵאשִׁית י"ב: א-ט

וַיִּסַּע מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְּבַר סִינִי וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַר יַחֲוֹשׁוֹם יִשְׂרָאֵל נֶגַד הַהָר: --- שְׁמוֹת י"ט: ב.
[בחדש השלישי]. זש"ה דרכיה דרכי נועם וגו' (משלי ג ז). ביקש הקב"ה ליתן תורה לישראל בשענה שיצאו ישראל ממצרים, והיו חולקין זה על זה והיו אומרים בכל שעה נתנה ראש ונשובה מצרימה (במדבר יד ד), מה כתיב ויסעו מסכות ויחנו באיתם (שמות יג כ), שהיו נוסעים במריבה וחונים במריבה, כשבאו לרפידים הושעו כולם ונעשו אגודה אחת, ומיני שנעשו כולם אגודה אחת, שנאמר ויחן שם ישראל נגד ההר (שם יט ב), ויחנו אין כתיב כאן, אלא ויחן, אמר הקב"ה התורה כולה שלום, ולמי אתננה לאומה שאוהבת שלום, היו וכל נתיבותיה שלום (משלי ג ז). --- מדרש תנחומא

כי אם אל המקום אשר יבחר ה' א-להיכם מכל שבטיכם לשום את שְׁמוֹן שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרָשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה. --- דברים י"ב: ה'
וְהָאֵמֶר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה: וְאַבְרָהָם הָיָה לְגוֹי גָדוֹל וְעַצוֹם וְנִבְרָכְוּ בּוֹ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: כִּי יִדְעֹתִיו לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת-בְּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ וְאֶתְרֵיו וְשִׁמְרוּ דְבָרֵי ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא ה' עַל-אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר-דִּבֶּר עָלָיו: --- בְּרֵאשִׁית י"ח: י"ז-י"ט

"The attempt to eliminate the people of God was an attempt to eradicate the presence of God from the human situation. The fact that after Auschwitz the Jewish people still lives and can still affirm its faith is the most powerful testimony that God still lives." — Rabbi Jonathan Sacks, Crisis and Covenant, p. 38

בָּעַת הַהִיא אָבִיא אֲתֶכֶם וּבָעַת קִבְצֵי אֲתֶכֶם כִּי-אֲתוֹן אֲתֶכֶם לְשָׂם וְלִתְהַלֵּה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ כְּשׁוֹבֵי אֶת-שְׁבוֹתֵיכֶם לְעֵינַיִכֶם אָמַר ה': --- צַפְנִיָה ג: כ

הִלְלוּ אֶת-ה' כָּל-גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל-הָעַמִּים: כִּי גָבַר עָלֵינוּ | חֲסִדוֹ וְאַמְתּוֹהוּ לְעוֹלָם הַלְלוּ-יָהּ: --- תהילה קי"ז
Praise the LORD, all you nations; extol Him, all you peoples, for great is His steadfast love toward us; the faithfulness of the LORD endures forever. Hallelujah.

Endgame:

וְהָיָה | בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הָרַב בֵּית-ה' בְּרֵאשׁ הַהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבְעוֹת וְנִהְרָו אֵלָיו כָּל-הַגּוֹיִם: וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאַמְרוּ לְכוּ | וְנַעֲלָה אֶל-הָר-ה' אֶל-בֵּית א-לֹהֵי יַעֲקֹב וַיִּרְנְנוּ מִדְּרָכֵינוּ וְנִלְכָה בְּאַרְחֹתֵינוּ כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר-ה' מִירוּשָׁלַם: וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים וְכַתְּמוּ חֲרוּבוֹתֶם לְאַתִּים וְחַנִּיתוֹתֵיהֶם לְמִזְמוֹרוֹת לֹא-יִשָּׂא גּוֹי אֶל-גּוֹי חָרֵב וְלֹא-יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה: --- יִשְׁעִיָהוּ ב: ב-ד
כִּי-אָז אֶהְפֹּךְ אֶל-עַמִּים שִׁפְהָ בְּרִנְיָה לְקִרְא כָּלֵם בְּשֵׁם ה' לְעַבְדוֹ שְׂכָם אֶחָד: --- צַפְנִיָה ג: ט

Consolation prize:

רַגְנִי וְשִׁמְחֵי בַת-צִיּוֹן כִּי הִנְנִיבָא וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכָהּ נֹאמְרָה: וְנִלְוּוּ גוֹלָם רַבִּים אֶל-ה' בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכָהּ וְיִדְעַתָּה כִּי-הָיָה צָבָא-וֹת שִׁלְתַּנִּי אֵלָיִךְ: --- זְכוּרִיָה ב: י"ד-ט"ו, אֶל-שִׁיד

יִמְלֹךְ ה' | לְעוֹלָם א-לֹהֵי צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּ-יָהּ: --- תהילים קמ"ו: א'

חודש טוב!

וְהָיָה מִדֵּי-חֲדָשׁ בְּחֻדְשׁוֹ יִמְדֵי שְׁבַת בְּשִׁבְתּוֹ יָבֹא כָּל-בְּשׂוֹר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנָי אָמַר ה': --- יִשְׁעִיָהוּ ס"ו: כ"ג

